

Kaarlo Moilasan lähetykset Pielavedeltä 9 p. Lokakuuta 1898. Lunast. valtion kokoelmiin 13/X 1898.

Kivi-ajalta.

1. Oikokirves tahi tuura , yläpuoli hiomaton (yhdellä sivulla on nykyään veistä hiottu) , melkein yhtä leveä kuin paksu, neliskulmainen poikkileikkaus . 155 mm. ptk., 41 lev., 34 pks. Pielaveden pit. Niemisjärven k. Tammanniemen talon uutispellosta kuokkiessaan löytänyt isäntä Aapeli Tikkanen . Löytöpaikalla on "kuoppia" ja "lappalaisten hautoja" .
2. Tasataltta, paksunlainen, terän laskun puoli mykevä, toinen tasainen , poikkileikkauskuvio . Selvään eriävää teränlaskupintaa ei ole, terä murtunut. 119 mm. ptk., $52\frac{1}{4}$ lev., $29\frac{1}{2}$ pks.
3. Pitkänlainen kivilohkare , kenties ollut hiottuna kourutaltaksi , vaikka terä on katkennut, varsipuoli enimmäkseen hiomaton, toinen sivu harjava. $185\frac{1}{2}$ mm. ptk., 51 lev., 21 pks.

Nr:t 2 ja 3 Pielaveden p. Niemisjärven k. Hankalahden talon Savijärven itäpuolella olevasta mäkipellosta ojaa kaivaessa noin 2 kort. syvästä samasta ojasta parin sylen päästä toisistansa. Paikalla on maakuoppia, joita kutsutaan "sudenhaudoiksi". Löytäjä isäntä Fredrik Tikkanen.

3600

Pielavesi

4. Tasataltta, solakka. Toinen syrjäpuoli kah-
taalta sahattu, sahauspintain väli on katkais-
tu . 120 mm. ptk., $36\frac{1}{2}$ lev., 18 pks. Ylipää
kaksoistaltan näköinen, mutta murtunut. Pie-
laveden p. Tammanmäen k. Aution talon maalta
Tossavaisen torpasta . Asetta on kulettanut
60 vuotta eräs noita-akka taikakalunaan, eu-
kon romujen seasta on sen korjannut talteen
torppari Kalle Tossavainen. Löytöpaikka ja
-tapa tuntematon.
5. Tasataltta vaalean sinervää kiveä, ylipää
suippea. Terän laskussa kaksi pintaa, terä
murtunut. 87 mm. ptk., 51 lev., $19\frac{1}{2}$ pks. -
Pielaveden p. Jousiniemen k. Kolmaisen talon
kesantopellosta löytänyt huutolaispoika Abel
Jääski. Talosta (talon mailta?) on ennenkin
löydetty kivi-aseita . Maakuoppia kerrottiin
täälläkin löytyvän.
6. Kaaputettu eli hangattu monikulmainen kivi.
84 mm. ptk. . Kiviaikuisuus lienee
epäiltävä. Pielaveden p. Laukkalan k. Pitkän-
järven talon pellosta maanalaisesta kiukaasta,
sitä purkaessaan löytänyt entinen talon isän-
tä Paavo Räisänen. Kiukaan luona oli ollut
hiiliä ja kalan ruotoja.
7. Lohkare hiotusta aseesta vaalean sinertävää
kiveä. $121\frac{1}{2}$ mm. ptk., 35 lev., 18 pks. -
"Pielaveden p. Jousiniemen k. Ruhtalanniemen
talon Korvolan torpan pellosta löytänyt seppä
Taneli Penttinen. Tämän torpan luona on usei-
ta kiukaita ja kuoppia sekä kalan pyydys

3600

Pielavesi

"katiskoiden" jätteitä. Torppa onkin erittäin sopivalla kalastuspaikalla. Kiviaseita on löydetty useampi kesä, vaan ne on nakattu salmeen ja raunioihin y.m. paikkoihin."

8. Näöltään luontainen vehriäiskivikappale, vaan Moilasan mukaan kirves, joka löytäessä on ollut eheä. $146\frac{1}{2}$ mm. ptk. - Pielaveden p. Waaraslahden k. Heikkilän talon Uiveron saaren torpan uutispellosta, ison kiven viereltä $\frac{1}{2}$ kyyn. syvästä löytänyt torppari Ananias Räisänen. Uiveron saari on pieni saareke Pielaveden pohjoispäässä. Saarella on hautoja ja kiukaita sekä isompi tervahauta. Ihmisen pääluita on myös löydetty. Tarina entisen emännän unennäöstä, katso Moilasan luettelo n° 9.

Iisalmi

9. Tahko hietakivestä, nähtävästi kivi-aseiden tekoa varten. Pitkulaisia juovia molemmilla leveillä sivuilla sekä toisessa syrjässä. 280 mm. ptk., noin 160 lev., 62 pks. - Iisalmen p. Sukevan k. Lapin Eskelisen talon maalta Tenetin virrasta Myllykoskea peratessa, löytänyt talon isäntä Juho Eskelinen. Saman kosken rannalta on ennenkin löydetty kivi-aseita.

Pielavesi.

10. Kivinen värttinänpyörä; $42 \times 40\frac{1}{2}$ mm ristiinsä $5\frac{1}{2}$ pks. - Pielaveden p. Laukkalan k. Korttesalon torpan pellosta kyntäessään löytänyt muurari Johan Laukkanen. Epät. aika.

Pielavesi

12. Viskari ja

13. Pieni rautakirves, venäläistä mallia, sievätekoinen . Pielaveden p. Niemisjärven k. Tystendahlin maalla Puteron torpan uutispelloista kyntäessään löytänyt torppari Heikki

Uudelta ajalta.

11. Kivi, johon on yritetty teemmään valinmuotteja $73\frac{1}{2}$ mm ptk, 29 lev, 16 pks. Pielaveden p. Selkäveen k. Aholan talon pellosta löyt. isäntä Kalle Tenhunen.

3600

Pielavesi

Jauhiainen. Puteron torpan sanotaan olevan ensimmäinen asuinpaikka Niemisjärvellä. "Jätti-
läisten hautoja" on torpan pelloilla ja ympä-
ristöllä.

14,15. Kahdet jousen vekarat, Pielaveden p. Waaras-
lahden k. Pitkälän talon uutispellosta kuok-
kiessa löytänyt isäntä Eljas Tikkanen.

Keitele

16. Tuluslaatikko, puuttuu kantta, ja

17. Tinainen soikea "kihlatoosa", molemmat Keite-
leen p. Tossavanlahden k. Saunamäen talon
vanhasta kedosta kuokkiessaan löyt. isäntä Mat-
ti Tossavainen.

Pielavesi

18. Ympyräinen tinainen "kihlatoosa", jonka kannes-
sa on kellon, kotkan ja auringonkuva. Piela-
veden p. Niemisjärven k. Hankalahden talosta,
kulkenut perintönä 5:teen polveen. Isäntä Fred-
rik Tikkanen.

19. Messinkinen rahalipas, sisää tinattu, kupeissa
on lehti ja kukkaköynnös koristuksia takaa ta-
ottua tekotapaa. Sen pitäisi alkuaan olla Li-
mingasta isonvihan ajoilta. Kts. Moilasen luet-
teloja N° 19, jossa tarina kerrotaan.- Saatu Pie-
laveden p. Jousiniemen k. Karvolan torpasta
Ruhtalanniemen lmaalla, seppä Taneli Pentti-
seltä.

20. Avainkoukku messingistä lävistetty koristuk-
silla. Kts. seur.

21. Reiällinen tulikuppi tehty Ruotsalaisesta
^{XIV} kuparirahasta. Tämä ja edellinen
N^o Pielaveden p. Jousiniemen k. Suonlaidan
talosta emäntä Maria Kolmoselta.